

דוח שנתי של קופת הגמל
לשנת 2015

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

סקירת הנהלה

תוכן העניינים

עמוד

3	מאפיינים כלליים של קופת הגמל
4	ניתוח זכויות עמיתים
5	מידע אודות דמי ניהול
6	ניתוח מדיניות השקעה
8	ניהול סיכונים
17	בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל:

א. תאור כללי:

- (1) קרן הפנסיה אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן - "הקרן") הוקמה ביום 10 ביוני 2008 בהתאם לכללים לניהול קרנות פנסיה חדשות. הכללים גובשו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. הקרן מנוהלת על ידי אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן - "החברה המנהלת") והחלה את פעילותה בחודש יולי 2008.
- (2) אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ התאגדה ביום 9 בדצמבר 2001 והיא עוסקת בניהול קופות גמל וקרנות פנסיה. בשנת 2011 שונה שמה של החברה המנהלת מאלטשולר שחם קופות גמל בע"מ לשמה הנוכחי.
- (3) החברה המנהלת קיבלה מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה) רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א – 1981. רישיון זה מאפשר לה להפעיל קרנות פנסיה לעמיתים המצטרפים לקופות פנסיה מתחילת שנת 1995. הקרן האמורה, מנוהלת על פי ההוראות להקמה וניהול של קרנות פנסיה חדשות שפורסמו על ידי הממונה. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת במערכת חשבונות נפרדת. הקרן קיבלה אישור קופת גמל לקצבה על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות מס הכנסה"). הקרן הינה קרן תשואה שאינה זכאית לאג"ח מיועדות, הקרן מקנה זכויות לפנסיית זקנה ופנסיה לשאיירי פנסיונר במקרה של פטירה (פנסיית יסוד) וזאת בהתאם לתקנון הקרן. הפקדות לקרן הינם בעיקר הפקדות העולות על התקרה המותרת להפרשה לקרן הפנסיה חדשה מקיפה (כ- 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק) והפקדות חד פעמיות ואחרות שלא ניתן להפקיד בקרן פנסיה חדשה מקיפה.
- (4) פירוט בעלי המניות של החברה המנהלת:

אחוז האחזקה

בעל המניות

אלטשולר שחם בע"מ	61.75
פרפקט (י.ג.א.) שוקי הון בע"מ	38.25

(5) מועד הקמת הקרן: 2008.

(6) האישור שניתן לקרן:

סוג אישור מס הכנסה – קופת גמל משלמת לקצבה, מס אישור 1329. נכון לשנת 2015 לא נוהלו בקרן מסלולי השקעה. כלל כספי העמיתים הושקעו במסלול הכללי. מסלול זה פעל החל מיום הקמת הקרן ועד לינואר 2016, מועד כניסת מודול השקעות תלוי גיל לתוקף ע"פ הוראות הממונה.

קוד הקופה של המסלול נכון לשנת 2015 – 513173393-0000000001329-2191-000 – מסלולי הביטוח הקיימים בקרן הינם: קיים רק מסלול ביטוח בקרן הכללית, הכולל חיסכון לפנסיית זקנה בלבד (מסלול יסוד), ללא כיסוי בגין נכות ושאיירים והכל בהתאם לכללים הקבועים בתקנון הקרן.

קוד הקופה בצירוף מסלול ביטוח נכון לשנת 2015 – 513173393-0000000001329-2191-101

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל (המשך):

א. תאור כללי (המשך):

(7) שיעורי הפרשה:

שיעורי ההפרשות לפנסיה המירביים מתוך השכר שהיתה הקרן רשאית, על-פי דין לקבל עבור תגמולים לשכירים הם 7% מן השכר על ידי העובד ו- 7.5% על ידי המעביד ועבור פיצויים בשיעור מירבי של 8.33%.

(8) שינויים במסמכי היסוד של הקרן:

מהות השינוי

הוקמו מסלולי השקעה תלויי גיל ושולבו בתקנון הגדרות מתאימות והוראות המסדירות את שיוך העמיתים החדשים והקיימים למסלולי השקעה תלויי גיל. השינויים שנערכו נובעים מהתאמת הוראות התקנון להוראות חוזר גופים מוסדיים 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופות גמל".

ניתן ביום

האישור ניתן ביום
12.11.2015 ומועד תחילת
השינויים ביום 1.1.2016.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

2. ניתוח זכויות עמיתים :

א. שינוי במספר חשבונות העמיתים :

להלן השינויים במספר חשבונות העמיתים במהלך 2015 :

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	עזבו השנה	הצטרפו השנה	לתחילת השנה	
1,099	33	288	854	שכירים
88	5	17	76	עצמאיים
1,187	38	305	930	סה"כ
72	7	30	49	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

ב. ניתוח זכויות עמיתים בקרן פנסיה :

ליום 31 בדצמבר	
2014	2015

עמיתים פעילים :

מספר עמיתים

סך נכסים נטו (באלפי ש"ח)

מספר עמיתים לא פעילים :

מספר עמיתים

סך נכסים נטו (באלפי ש"ח)

גיל ממוצע עמיתים פעילים (בשנים)

345	454
10,077	13,776
585	733
-	
12,413	14,200
42	42

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

3. מידע אודות דמי ניהול:

א. שיעור דמי הניהול ליום 31 בדצמבר, 2015 :

מספר חשבונות עמיתים :

דמי ניהול מנכסים	דמי ניהול מהפקדות				עמיתים לא פעילים
	1% - 0%	2% - 1%	3% - 2%	4% - 3%	
0.25% - 0%	19	2	3	-	18
0.5% - 0.25%	5	1	1	2	15
0.75% - 0.5%	6	2	-	3	10
1.05% - 0.75%	19	67	14	310	690
סה"כ	49	72	18	315	733

סך כל הנכסים

דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים				עמיתים לא פעילים
	0% - 1%	1% - 2%	2% - 3%	3% - 4%	
0% - 0.25%	582	290	306	-	302
0.25% - 0.5%	240	16	100	71	998
0.5% - 0.75%	557	18	-	852	1,098
0.75% - 1.05%	1,311	1,805	907	6,721	11,802
סה"כ	2,690	2,129	1,313	7,644	14,200

* סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים בקרן, נוסף לדמי ניהול הינם 48 אלפי ש"ח. ראה

ביאור 12 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן (ברמה מצרפית) - מבוטחים בלבד :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	
שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)	3.82%
שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)	0.97%
סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)	4,331
שיעור הנכסים המנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך הנכסים נטו (באחוזים)	15.48%
מספר חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים	273
שיעור חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך העמיתים/מבוטחים (באחוזים)	23%

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

4. ניתוח מדיניות השקעה:

א. מדיניות ההשקעות של המסלולים השונים הינה כדלקמן:

מדיניות ההשקעה של הקרן מפורסמת באתר החברה.

ב. ניתוח והסברים לשינויים מהותיים בהשקעות הקרן לעומת שנה קודמת:

בעקבות עליית התשואות במהלך שנת 2015 הוארך המח"מ מ- 4 שנים ל- 5.5 שנים בעיקר באפיק

השקלי ולקראת סוף השנה שוב קוצר המח"מ ל- 4.7 שנים.

כמו כן לאור התשואות הנמוכות בשווקי אגרות החוב אלטרנטיבת המניות נהיית אטרקטיבית

יותר ולכן הוגדל הרכיב המנייתי מכ- 32% לכ- 35% גם בישראל וגם בחו"ל.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

5. ניהול סיכונים:

א. מדיניות ניהול סיכונים:

למידע בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

ב. סיכוני נזילות:

סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שיתרת כפי הקרן הנזילים (או הניתנים להפיכה לנזילים בצורה מהירה) לא תספיק, על מנת לכסות את הדרישה לתשלום כספים, או העברת, מהקרן, במועד ו/או בכמות כנקבע בדרישות החוקיות. היבט נוסף של הסיכון הוא שמימוש נכסים כאמור על מנת להביא לתשלום במועד, יביא לפגיעה ניכרת בשווי הנכסים הנמכרים עקב הצורך למכרם במהירות תוך ירידות מחיריהם, במצב כאמור ייתכן מאד שהנכסים שיימכרו הנם דווקא נכסים בעלי ערך גבוה לקרן, לאור היכולת למכרם במהירות יחסית.

1. ניתוח נזילות הקרן:

יחס נכסים נזילים לזכויות עמיתים ניתנות למשיכה	נכסים במח"מ עד שנה					שם מסלול
	נכסים		נזילים			
	סה"כ		מח"מ של			
	נכסים	אחרים	מעל שנה	נזילים	וסחירים	
באחוזים	ב א ל פ י ש " ח					
90.34%	27,976	497	2,166	39	25,274	כללי

2. מח"מ נכסים:

משך החיים הממוצע של נכסי הקרן, המשקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים המהוון (קרן וריבית), ליום 31.12.2015 הינו כדלקמן:

מח"מ נכסים
שנים

5.97

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק:

סיכוני השוק קשורים בשחיקה הפוטנציאלית בערכם של נכסי מסלולי הקרן בשל שינויים בלתי צפויים במחירי השוק. שינויים אלו יכולים להיגרם ע"י מספר משתנים כגון שינויים בשיעורי הריבית, שינויים בשיעורי החליפין המשפיעים על שיערי הניירות הצמודים במישרין או בעקיפין לאותו שער, שיעורי האינפלציה אשר יכולים לשנות ערך ההצמדה של הנכס או לשחוק את ערכם של נכסים לא צמודים, במידה וקיימת אינפלציה גבוהה וכד'.

סוג הנכס וסוג ההצמדה של הנכס מאפיינים רבים מסיכוני השוק הגלומים בו. כך למשל, לשווי אגרות חוב קשר ברור לשינויים בשיעורי הריבית. גם למח"מ (משך החיים הממוצע) של אגרות החוב וסוג הצמדה של האיגרת קשר ישיר לחשיפה לשינויי הריבית. נהוג אף לייחס קשר לתנודות בשווקי המניות עם שינויים בשיעורי הריבית.

ככל שאורך חיי האיגרת נמוך יותר ותשלומי ההחזר נעשים קרוב יותר לתקופת ההנפקה – לדוגמא: החזר קרן + ריבית, לעומת החזר ריבית בלבד וקרן בסוף התקופה, מח"מ האיגרת מתקצר וכך גם החשיפה לסיכונים הנובעים משינויי הריבית

בנוסף יש להתחשב בסוג הריבית – מדדית, שיקלית (לא צמודה) או מטחי"ת אשר לכל אחת מהן מרכיבי חשיפה שונים כגון שיעור שע"ח לגבי ריבית מטחי"ת, או שיעור האינפלציה לגבי הריבית המדדית.

דוגמא נוספת היא שינוי בשווי הנכסים הנובע משינוי באחד או יותר מבסיסי ההצמדה השונים בהם משקיעים מסלולי הקרן את נכסיהם והסיכון שבסיס הצמדה אחד או יותר ישאר חשוף לעומת בסיסי ההצמדה האחרים כתוצאה מהתרחשויות מקרו כלכליות. לדוגמא, במקרה של עליית ריבית בתוספת אינפלציה נמוכה ישנה חשיפה של המגזר הצמוד לשחיקה בערך הנכסים וההפך, ואילו עלייה בשע"ח של הדולר תגרום לעלייה במגזר הצמוד מט"ח ובעקיפין גם הצמוד.

להלן פירוט באשר למספר חשיפות של נכסי הקרן בהקשר האמור לעיל:

1. סיכון מדד וסיכון מטבע:

ליום 31 בדצמבר 2015			
סך הכל	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	לא צמוד
אלפי ש"ח			
27,976	4,603	6,556	16,817
(3,599)	(2,416)	4,925	(6,108)

סך נכסי המסלול

חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

2. סיכון ריבית:

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על תשואת הקרן (באחוזים):

ליום	
31 בדצמבר 2015:	
ניתוח רגישות לשינוי	
בשיעור הריבית (א) (ב)	
-1%	+1%

תשואת תיק
ההשקעות
5.10 (5.10)

א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

ב) ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם יושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית.

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (מניות בלבד):

ליום 31 בדצמבר 2015

%	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר אלפי ש"ח	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	ענף משק
מסה"כ						
2.62	101	-	-	-	101	ביטוח
28.37	1,092	-	-	-	1,092	בנקים
4.28	165	-	-	65	100	שירותים פיננסיים
0.16	6	-	-	6	-	מסחר
33.10	1,274	-	-	91	1,183	נדל"ן ובינוי
2.55	98	-	-	-	98	תעשייה
6.86	264	-	-	-	264	השקעה ואחזקות
3.19	123	-	-	-	123	כמיה, גומי ופלסטיק
0.11	4	-	-	-	4	מזון
1.20	45	-	-	-	45	מתכת ומוצרי בניה
2.54	98	98	-	-	-	מקרקעין
0.24	9	-	-	9	-	שונות
7.11	274	-	-	-	274	שירותים
3.26	126	126	-	-	-	תעשיות שונות
4.41	170	-	170	-	-	מניות לא סחירות
100	3,849	224	170	171	3,284	סך הכל

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

ליום 31 בדצמבר 2015			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
16,183	1,779	14,404	בארץ
3,003	426	2,577	בחו"ל
19,186	2,205	16,981	סך הכל נכסי חוב

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

ליום 31 בדצמבר 2015

דירוג מקומי (*)

אלפי ש"ח

מסלול

כללי

12,666

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב
אחרים בדירוג:

1,506

AA ומעלה

164

BBB עד A

38

נמוך מ-BBB

30

לא מדורג

14,404

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות
בבנקים בדירוג:

1,324

AA ומעלה

33

BBB עד A

הלוואות לאחרים בדירוג:

223

AA ומעלה

168

BBB עד A

31

לא מדורג

1,779

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
בארץ

16,183

סך הכל נכסי חוב בארץ

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

(ב) נכסי חוב

בחו"ל:	<u>ליום 31 בדצמבר 2015</u>
	<u>דירוג בינלאומי (*)</u>
	<u>אלפי ₪</u>

<u>מסלול</u>	<u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u>
<u>כללי</u>	
-	אגרות חוב ממשלתיות
-	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: AA ומעלה
2,107	BBB עד A
205	נמוך מ-BBB
265	לא מדורג
<u>2,577</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
	<u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u>
	אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: BBB עד A
48	לא מדורג
66	הלוואות לאחרים בדירוג:
77	BBB עד A
235	לא מדורג
<u>426</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
<u>3,003</u>	סך הכל נכסי חוב בחו"ל

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן:

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2015, באחוזים	נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג:
2.92	AA ומעלה
3.52	A
6.49	BBB
4.32	לא מדורג

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר 2015		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
0.30%	57	ביטוח
8.04%	1,543	בנקים
1.45%	278	השקעה ואחזקות
0.63%	121	מחשבים
66.01%	12,666	ממשלתי
0.26%	49	מתכת ומוצרי בניה
3.61%	692	נדל"ן ובינוי
4.51%	865	שירותים פיננסיים
0.23%	45	שירותים
3.82%	733	תעשיות שונות
1.01%	193	תקשורת ומדיה
0.71%	137	מזומן
0.06%	12	פיננסי
6.87%	1,318	מסחר ושירותים
0.64%	123	תעשיה
0.29%	55	צריכה מחזורית
0.35%	67	חיפוש גז ונפט
1.21%	232	כימיה, גומי ופלסטיק
100%	19,186	סך הכל השקעה בנכסי חוב

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

"אלטשולר שחם פנסיה כללית"

ה. סיכונים גיאוגרפיים ליום 31.12.2015 – (באלפי ש"ח)

אגרות חוב ממשלתיות	אגרות חוב קונצרניות	מניות	תעודות סל	קרנות נאמנות	נדלן להשקעה	השקעות אחרות	סה"כ חשיפה מאזנית	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ	
12,666	3,057	3,454	-	66	-	969	20,212	(3,599)	16,542 613	ישראל
-	1,545	126	463	-	-	95	2,229		2,229	ארה"ב
-	305	-	563	-	-	249	1,117		1,117	גרמניה
-	879	269	137	148	88	2,897	4,418		4,489 418	אחר
12,666	5,786	3,849	1,163	214	88	4,210	27,976	(3,599)	24,377	סה"כ

ו. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים:

סיכונים תפעוליים הם סיכונים הנובעים מנזקים היכולים להיגרם לעמיתי הקרן עקב כוח עליון, טעויות בתום לב בתפעול השוטף של הקרן או עקב נזקים שנגרמו בזדון או בעקבות רשלנות ע"י צדדים הקשורים במישרין או בעקיפין לתפעול הקרן או לניהולה. דוגמא לנזקים היכולים להיגרם ע"י כוח עליון היא נזק למערכות המחשב עקב אסון טבע. טעות בתום לב יכולה להיגרם, למשל, עקב טעות בחישובים השונים בקרן או בשערוך נכסים המביא לחלוקת רווח שגוי ואילו טעות בזדון יכולה להיות, לדוגמא, מעילה בכספי הקרן ע"י גורם כלשהו. סיכון תפעולי גורר סיכון משפטי שמשמעותו עלולה להיות חבות כספית או אחרת עקב התממשות הסיכון. כדי לצמצם את מידת החשיפה לסיכונים אלו מנהלת הקרן את כספיה בחשבונות

נפרדים ומקיימת נהלי בקרה על חשבונות אלו (התאמת בנקים, הרשאות חתימה וכד') כמו כן, יש לקרן מערכי גיבוי לכל הנתונים השוטפים המנוהלים אצלה או אצל מנהל התפעול. בנוסף, מונה מבקר פנימי העורך ביקורת שוטפת על פעילות הקרן במהלך השנה, ומציג את ממצאיו לוועדת הביקורת והדירקטוריון. פעילות החברה מלווה ביעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה וכן סקירה של הוראות סדר התחיקתי השונות והטמעתן בחברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי בתפעול השוטף. כדי לצמצם את הסיכונים המשפטיים עורכת הקרן ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותה בשלמעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה. סיכונים משפטיים קיימים גם בפעילות ההשקעה השוטפת בעיקר בשל אי פירעון התחייבות בהתאם לנייר ערך ספציפי.

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

אלטשולר שחם פנסיה כללית

להלן טבלת סיכונים מרכזת :

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל/קרן הפנסיה				גורם הסיכון	סוג הסיכון
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה			
X				עליה חדה בריבית בנק ישראל	סיכוני מאקרו
X				עליה חדה בתשואות השיקליות ארוכות טווח	
X				עליה חדה באינפלציה בישראל	
X				עליית ריביות בעולם	
X				משבר אשראי באירופה (PIGS)	
X				הורדת דירוג ישראל	
X				שינויים חדים במחירי נפט ו/או סחורות בעולם	
X				עליית מירווחי אשראי למדינות	
	X			בועת הי-טק	
X				הורדת דירוג הבנקים	סיכונים ענפיים
X				ירדת מחירי נדל"ן	
X				אריכות ימים	סיכון מיוחד לקרנות פנסיה

6. בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים:

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה המנהלת העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן: "הקרן") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקרן תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2015, הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : רן שחם	_____ (חתימה)
מנכ"ל : יאיר לוינשטיין	_____ (חתימה)
מ"מ מנהלת כספים : אולה רסטיה	_____ (חתימה)

תאריך אישור הדוח : 29 במרס, 2016

דוח רואה החשבון המבקרים

לעמיתים של אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להוראות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך והדוח שלנו מיום 29 במרץ, 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

זיו האפט
רואי חשבון

תל אביב, 29 במרץ, 2016

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
=====

"אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית"

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן : הקרן) לשנת 2015 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2016
תאריך

יאיר לוינשטיין- מנכ"ל

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
=====

"אלטשולר שחם קרן פנסיה כללית"

אני, אולה רסטיה, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם פנסיה כללית (להלן : הקרן) לשנת 2015 (להלן : "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2016
תאריך

אולה רסטיה – מ"מ מנהלת כספים